

☒ สำนักงานปลัด.....
☐ ส่วนการคลัง
☐ ส่วนโยธา
☐ ส่วนการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขา
 รับที่ 142
 วันที่ 19 ม.ค. 2564
 เวลา 10.00 น.

ที่ นน ๐๐๒๓.๖/ว ๐๒๖

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
 ท้องถิ่นอำเภอเมืองน่าน
 ถนนน่าน - พะเยา นน ๕๕๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล / นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดน่าน ที่ นน ๐๐๒๓.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

พร้อมนี้อำเภอเมืองน่าน ขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดน่าน ที่ นน ๐๐๒๓.๓/ว ๒๑
 ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.nanlocal.co.th รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณิ์ เชียงทา)

ท้องถิ่นอำเภอเมืองน่าน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐๕๔ ๗๑๖๐๕๗

โทรสาร ๐๕๔ ๗๑๖๐๕๗

ที่ว่าการอำเภอเมืองน่าน
เลขรับที่... 062
วันที่... 15 มค 64

ที่ นน ๐๐๒๓.๓/ว ๖๖

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน
ถนนน่าน-พะเยา นน ๕๕๐๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์

เรียน ท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน และนายกเทศมนตรีเมืองน่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ นน ๐๐๓๔/๙๗๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

ด้วยได้รับแจ้งจากสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่านว่า ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด พบว่าปัจจุบันมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ จึงแจ้งแนวทางปฏิบัติในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด ดังนี้

๑. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความประสงค์จะขอเช่าที่ดินวัด

- หากเป็นที่ตั้งวัดต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ข้อ ๒ คือ ขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์ก่อน เมื่อดำเนินการจนมหาเถรสมาคมอนุมัติ จึงดำเนินการในเรื่องการเช่าที่ตั้งวัดต่อไป

- หากเป็นที่ธรณีสงฆ์ ก็ดำเนินการในเรื่องการเช่า ไม่ต้องกันที่ดินวัดเป็นเขตจัดประโยชน์

๒. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด

- ระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด เมื่อวัดพิจารณาให้เช่าจึงจัดทำสัญญาเช่า

- ระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด วัดพิจารณาและเสนอเรื่องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้นไปที่จังหวัด จังหวัดพิจารณาและเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดทำสัญญา

๓. การเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ ต้องดำเนินการตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ ประภคณการกิจ)
ท้องถิ่นจังหวัดน่าน

ที่ นน ๐๐๒๓.๓/ว ๒๒

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน
ถนนน่าน-พะเยา นน ๕๕๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์

เรียน ท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน และนายกเทศมนตรีเมืองน่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ นน ๐๐๓๔/๕๗๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

ด้วยได้รับแจ้งจากสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่านว่า ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด พบว่าปัจจุบันมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ จึงแจ้งแนวทางปฏิบัติในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด ดังนี้

๑. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความประสงค์จะขอเช่าที่ดินวัด

- หากเป็นที่ตั้งวัดต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ข้อ ๒ คือ ขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์ก่อน เมื่อดำเนินการจนมหาเถรสมาคมอนุมัติ จึงดำเนินการในเรื่องการเช่าที่ตั้งวัดต่อไป

- หากเป็นที่ธรณีสงฆ์ ก็ดำเนินการในเรื่องการเช่า ไม่ต้องกันที่ดินวัดเป็นเขตจัดประโยชน์

๒. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด

- ระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด เมื่อวัดพิจารณาให้เช่าจึงจัดทำสัญญาเช่า

- ระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด วัดพิจารณาและเสนอเรื่องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับขึ้นไปจังหวัด จังหวัดพิจารณาและเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดทำสัญญา

๓. การเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ ต้องดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ ประกอบความ)

ท้องถิ่นจังหวัดน่าน

ที่ นน ๐๐๓๔/๔๗๒

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จ.น่าน
เลขที่ 12033
วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน

ถนนหน่อคำ นน ๕๕๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดน่าน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือมติคณะกรรมการ พศป. ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔ จำนวน ๑ ฉบับ
เรื่อง ขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ จำนวน ๑ ฉบับ
คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕
๔. รายละเอียดเกี่ยวกับการกันเขตจัดประโยชน์ที่ดินที่ตั้งวัด จำนวน ๑ ฉบับ
๕. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ จำนวน ๑ ฉบับ

จากการที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด และจากการสอบถามหารือ จากหน่วยงานราชการ เรื่องการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด เพื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่ใช้ประโยชน์ในชุมชนพบว่า ปัจจุบันมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ จนทำให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน ขอเรียนให้ทราบระเบียบ แนวปฏิบัติในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด ดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๓ กำหนดที่ดินซึ่งเป็นสมบัติของวัดและที่วัดจะได้เฉพาะผลประโยชน์ไว้ ๓ ประเภท ดังบทบัญญัติว่า

มาตรา ๓๓ ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัด มีดังนี้

- (๑) ที่วัด คือที่ซึ่งตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น
(๒) ที่ธรณีสงฆ์ คือที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด
(๓) ที่กัลปนา คือที่ซึ่งมีผู้อุทิศแด่ผลประโยชน์ให้วัดหรือพระศาสนา

๒. มติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔ ได้แจ้งผลการประชุมพิจารณาเรื่อง ขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๔ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๔ มีความเห็นว่า "ที่ดินเป็นที่ของวัด เจ้าอาวาสให้ใช้ที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทน ไม่ชอบด้วยพระวินัย" ดังนั้น หากมีความประสงค์จะใช้ประโยชน์ที่ดินวัด จะต้องดำเนินการขอเช่ากับวัด

/๓. หากส่วนราชการ...

๓. หากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความประสงค์จะขอเช่าที่ดินวัด ก่อนอื่นต้องพิจารณาว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ตั้งวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ หากเป็นที่ตั้งวัดต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ข้อ ๒ คือขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์ก่อน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) เมื่อดำเนินการจนมหาเถรสมาคมอนุมัติ จึงดำเนินการในเรื่องการเช่าที่ดินวัดต่อไป ถ้าเป็นที่ธรณีสงฆ์ก็ดำเนินการในเรื่องการเช่า ไม่ต้องกันที่ดินวัดเป็นเขตจัดประโยชน์

๔. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด ระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด เมื่อวัดพิจารณาให้เช่าจึงจัดทำสัญญาเช่า

๕. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด ระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่าที่กับวัด วัดพิจารณาและเสนอเรื่องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้นไปที่จังหวัด จังหวัดพิจารณาและเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดทำสัญญา

๖. การเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใดเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ ต้องดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน จึงขอความร่วมมือท่านได้แจ้งหน่วยงานในสังกัดได้ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่ติดตามมาภายหลัง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฐกร จิรภักพวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน

กลุ่มส่งเสริมพระพุทธศาสนาและกิจกรรมพิเศษ

โทร. ๐ ๕๔๗๗ ๕๖๓๗

โทรสาร ๐ ๕๔๗๗ ๕๕๘๖

พระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.
๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ และมาตรา ๕ ตรี แห่ง
พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๕ ทวิ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะสงฆ์” หมายความว่า บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระ
อุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติ
ศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักร

“คณะสงฆ์อื่น” หมายความว่า บรรดาบรรพชิตจีนิกาย หรือ อนันมิกาย

“พระราชาคณะ” หมายความว่า พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์
ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระราชาคณะ

“สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์” หมายความว่า สมเด็จพระ
ราชาคณะที่ได้รับสถาปนา ก่อนสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่น ถ้าได้รับสถาปนาในวันเดียวกันให้ถือ
รูปที่ได้รับสถาปนาในลำดับก่อน

มาตรา ๕ ตรี พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้งสถาปนาและถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุในคณะสงฆ์"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพะสังฆราชองค์หนึ่ง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมเด็จพะสังฆราชว่างลง ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมเสนอนามสมเด็จพะราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ชั้นหุลเกล้าฯ เพื่อทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพะสังฆราช

ในกรณีที่สมเด็จพะราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมเสนอนามสมเด็จพะราชาคณะรูปอื่นผู้มีอาวุโสโดยสมณศักดิ์รองลงมาตามลำดับ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ชั้นหุลเกล้าฯ เพื่อทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพะสังฆราช"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๙ ในกรณีที่สมเด็จพะสังฆราชทรงลาออกจากตำแหน่งหรือพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดให้ออกจากตำแหน่ง พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของสมเด็จพะสังฆราชหรือตำแหน่งอื่นใดตามพระราชอัธยาศัยก็ได้

มาตรา ๑๐ ในเมื่อไม่มีสมเด็จพะสังฆราช ให้สมเด็จพะราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพะสังฆราช

ถ้าสมเด็จพะราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการมหาเถรสมาคมที่เหลืออยู่เลือกสมเด็จพะราชาคณะรูปหนึ่งผู้มีอาวุโสโดยสมณศักดิ์รองลงมาตามลำดับและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพะสังฆราช

ในเมื่อสมเด็จพะสังฆราชไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือไม่อาจทรงปฏิบัติหน้าที่ได้ สมเด็จพะสังฆราชจะได้ทรงแต่งตั้งให้สมเด็จพะราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่สมเด็จพะสังฆราชมิได้ทรงแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสาม หรือสมเด็จพะราชาคณะซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพะสังฆราชไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ สมเด็จพะสังฆราชได้ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศนามสมเด็จพะราชาคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพะสังฆราชตามมาตรานี้ในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ มหาเถรสมาคมประกอบด้วยสมเด็จพะสังฆราชซึ่งทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการโดยตำแหน่ง สมเด็จพะราชาคณะทุกรูปเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และพระราชาคณะซึ่งสมเด็จพะสังฆราชทรงแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินสิบสองรูปเป็นกรรมการ"

การจัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ การแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการหรืออนุกรรมการ และระเบียบการประชุม ให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคม

มาตรา ๒๐ คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม
การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๒๐ ทวิ เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์

การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ ให้รับนิคหกรรมไม่ถึงให้สึก แต่ไม่ยอมรับนิคหกรรมนั้น

(๒) ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจณ

(๓) ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง

(๔) ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

พระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสอง ต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้น”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ วัดมีสองอย่าง

(๑) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

(๒) สำนักสงฆ์

ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล

เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓๒ ทวิ วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัย ในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัด ให้กรมการศาสนามีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งที่วัด ที่ธรณีสงฆ์และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย

การยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับคำผาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้บุคคลโดยกายอุยความขึ้นต่อสำนักวัดหรือกรมการศาสนา แล้วแต่กรณี ในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

มาตรา ๓๕ ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง เป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ผู้ใดมิได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระอุปัชฌาย์ หรือถูกถอดถอนจากความ เป็นพระอุปัชฌาย์ตามมาตรา ๒๓ แล้ว กระทำการบรรพชาอุปสมบทแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ จัตวา วรรคสอง มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๔๔ ผู้ใดพ้นจากความเป็นพระภิกษุเพราะต้องปาราชิกมาแล้วไม่ว่าจะมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ หรือไม่ก็ตาม แต่มารับบรรพชาอุปสมบทใหม่โดยกล่าวความเท็จหรือปิดบังความจริงต่อพระอุปัชฌาย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๔ ทวิ และมาตรา ๔๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๔๔ ทวิ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายสมเด็จพระสังฆราช ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ตรี ผู้ใดใส่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหรือความแตกแยก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ การปกครองคณะสงฆ์อื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๘ บรรดากฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ วัดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ยังมีสมณศักดิ์นั้นต่อไป

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่ กรรมการหรืออนุกรรมการใดตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หรือตามกฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ยังคงดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือจนกว่ามหาเถรสมาคมจะมีมติเป็นประการอื่น

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว สมควรปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช และการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช การแต่งตั้งและถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของมหาเถรสมาคม การปกครอง การระดมสมณเพศของคณะสงฆ์และคณะสงฆ์อื่น วัด การดูแลรักษาวัด ทรัพย์สินของวัด และศาสนสมบัติกลาง ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อัมพิกา/แก้วไข

๑ มีนาคม ๒๕๔๕

วสิน/แก้วไข

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ปณตกร/ปรับปรุง

๕ มีนาคม ๒๕๕๖

กุลชาติ/ตรวจ

๕ มีนาคม ๒๕๕๖

บันทึกข้อมูล

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔

เรื่อง ขอนำที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ได้รับการเสนอแนะจากคุณขวัญแก้ว วัชโรทัย รองราชเลขาธิการสำนักพระราชวัง และเลขาธิการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ว่า ควรจัดสร้างอาคารหลบภัยขึ้นที่ตำบลแหลมตะดุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ราษฎรได้ใช้อาศัยหลบภัยเมื่อเกิดวาคภัยและอุทกภัย ส่วนในยามปกติจะใช้เป็นอาคารจัดนิทรรศการ แสดงเหตุการณ์มหาวาคภัย ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือใช้เป็นสถานที่เล่นกีฬาในร่มก็ได้ ซึ่งจังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ราษฎรเป็นอย่างมาก ในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินอันอาจเกิดจากวาคภัยและอุทกภัย จึงได้เสนอโครงการของงบประมาณ ไปยังกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมากรมโยธาธิการได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ มาดำเนินการสำรวจและได้สถานที่ที่จะใช้ก่อสร้างอาคารหลบภัยที่เหมาะสม คือบริเวณตรงข้ามวัดสุเทพธาราม หมู่ที่ ๑ ตำบลแหลมตะดุมพุก อำเภอปากพนัง เนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่เศษ ต่อมา จังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนว่า คณะกรรมการจัดสร้างหลุมหลบภัยจากวาคภัยและอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และได้มอบให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอนำที่ดินของวัดสุเทพธาราม เพื่อใช้เป็นี่สำหรับสร้างหลุมหลบภัยดังกล่าว ซึ่งในการนี้จังหวัดได้ขออนุญาตใช้ที่ดินวัดโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาต่อเจ้าอาวาสวัดสุเทพธาราม ซึ่งเจ้าอาวาสอนุญาตและทางวัดได้สำเนาหนังสือให้เจ้าคณะฝ่ายสงฆ์ตามลำดับ จนถึงเจ้าคณะภาคเพื่อทราบแล้ว จึงเสนอกรมการศาสนาเพื่อพิจารณา

สำนักงานศาสนสมบัติได้ตรวจสอบผังบริเวณที่ตั้งวัดแล้วปรากฏว่า วัดสุเทพธารามมีเนื้อที่ประมาณ ๓๓ ไร่เศษ มีถนนสาคาดำลัดคั่นแบ่งที่ดินออกเป็นสองส่วน ด้านทิศใต้เป็นบริเวณที่ตั้งวัดส่วนด้านทิศเหนือเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่เศษ เป็นที่ว่างเปล่าไม่มีการจัดประโยชน์ จึงเห็นเป็นการสมควรให้ทำการปกครอง (ฝ่ายกิจการพิเศษ) ใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวเนื้อที่ ๔ ไร่เศษ เพื่อสร้างหลุมหลบภัยจากวาคภัยและอุทกภัยโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาการใช้ที่ดินเนื่องจากการเป็นการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน เมื่อได้รับความเดือดร้อนเมื่อเกิดวาคภัยและอุทกภัย แต่เมื่อหมดความจำเป็นในการใช้ที่ดินแปลงนี้ก็ขอให้ส่งมอบที่ดินแก่วัดทันที

กรมการศาสนาจึงสั่งให้นำเสนอกomiteกรรมการ พศป. เพื่อพิจารณา
ได้นำเสนอกomiteกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๓๔ วันที่ ๑๓
กันยายน ๒๕๓๔ เพื่อพิจารณาแล้ว
ที่ประชุมเห็นว่าที่ดินเป็นที่ของวัดเจ้าอาวาสให้ใช้ที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนไม่ชอบด้วย
พระวินัย จึงมีมติให้กรมการศาสนาแจ้งวัดเพื่อพิจารณา
จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งสำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการต่อไป

สมศักดิ์ เลหาภักดี

(นายสมศักดิ์ เลหาภักดี)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๐๕^๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด ให้ลงทะเบียนทรัพย์สินของวัดไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อต้องจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้จำหน่ายออกจากทะเบียนนั้น โดยระบุเหตุแห่งการจำหน่ายไว้ด้วย

การได้มาซึ่งที่ดินหรือสิทธิอันเกี่ยวกับที่ดิน เมื่อได้จดทะเบียนการได้มาตามกฎหมายแล้ว สำหรับวัดในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ส่งหลักฐานการได้มาไปเก็บรักษาไว้ที่กรมการศาสนา สำหรับวัดในเขตจังหวัดอื่น ให้ส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการศึกษาศาสนาจังหวัดนั้น

ข้อ ๒ การกันที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์จะกระทำได้อีกต่อเมื่อกรมการศาสนาเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

ข้อ ๓ การให้เช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวังกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้ง ทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์ ทะเบียนผู้เช่าหรือผู้อาศัยไว้ให้ถูกต้อง และให้เก็บรักษาทะเบียนและหนังสือสัญญาเช่าไว้เป็นหลักฐานที่วัดหรือจะฝากกรมการศาสนาให้เก็บรักษาไว้ก็ได้

ข้อ ๔ การให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กลบนาหรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์ ที่มีกำหนดระยะเวลาการเช่าเกินสามปี จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกรมการศาสนา

ข้อ ๕ การเก็บรักษาเงินของวัดในส่วนที่เกินสามพันบาทขึ้นไป ให้เก็บรักษาโดยฝากกรมการศาสนา จังหวัด อำเภอหรือธนาคาร หรือนิติบุคคลที่กรมการศาสนาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้ฝากในนามของวัด

การดูแลรักษาและจัดการเงินการกุศลที่มีผู้บริจาค ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔/ตอนที่ ๘๘/หน้า ๗๘๘/๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๑

ข้อ ๖ ให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้งทำบัญชีรับจ่ายเงินของวัด และเมื่อสิ้นปีปฏิทิน ให้ทำบัญชีแสดงเงินรับเงินจ่ายและเงินคงเหลือทั้งนี้ให้เจ้าอาวาสตรวจตราดูแลให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง

ข้อ ๗ ในกรณีที่วัด เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดถูกฟ้องหรือถูกหมายเรียกเข้าเป็นโจทก์ร่วมหรือจำเลยร่วม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด ให้เจ้าอาวาสแจ้งต่อกรรมการศาสนาหรือศึกษาธิการจังหวัดที่วัดตั้งอยู่ทราบไม่ช้ากว่าห้าวัน นับแต่วันรับหมาย

ข้อ ๘ ให้กรรมการศาสนากำหนดแบบทะเบียน บัญชีแบบสัญญา และแบบพิมพ์อื่น ๆ และให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่วัดเกี่ยวกับการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ระบุให้การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง จึงต้องออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติและเพื่อให้การจัดการศาสนสมบัติของวัด ได้เป็นไปโดยเรียบร้อย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่ ๔๖/๒๕๕๒

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ก่อนบังคับใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด้วยรองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายพนรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์) ได้แจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ความว่า จากการที่กองพุทธศาสนสถาน ได้ออกตรวจสอบพื้นที่ พบว่ามีวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ซึ่งได้ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนที่ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลใช้บังคับ โดยพบปัญหาดังต่อไปนี้

๑. การใช้พื้นที่ไม่มีระเบียบ คือมีการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำพื้นที่ของวัด รวมทั้ง มีการก่อสร้างอาคารบดบังทัศนียภาพของวัด

๒. วัดขาดประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เนื่องจากผู้ใช้พื้นที่ในที่ดินของวัดมิได้มีการจัดทำ สัญญาเช่าให้ถูกต้อง

จึงเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ พศป. ในวาระที่ ๙ เรื่องอื่นๆ เพื่อหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

เลขานุการฯ ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาที่มีโรงเรียน หน่วยราชการ และ เอกชนปลูกสร้างอาคารในที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งวัด ก่อนที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออก ตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ ดำเนินการแจ้งสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติกันเขตจัดประโยชน์ให้ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติตามมติคณะกรรมการ พศป.

๒. มอบให้กองพุทธศาสนสถานดำเนินการต่อไป

เลขาฯ

(นายพิพัฒน์ บุญคุ้มอยู่)

หัวหน้าฝ่ายจัดการศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ พศป.

รศ.ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

หลักการพิจารณาการกันเขตจัดประโยชน์ที่ดิน

๑. ปัญหา อุปสรรค เนื่องจากปัจจุบันได้มีการกันเขตที่วัดที่เป็นที่จัดประโยชน์ อาทิเช่น ก่อสร้างอาคารพาณิชย์หรือแบ่งที่ดินให้เช่าสร้างที่พักอาศัย เป็นต้น ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์นั้น จะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อกรมการศาสนา เห็นชอบ และได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม ซึ่งในเรื่องนี้ยังมีวัดอีกเป็นจำนวนมาก จัดประโยชน์โดยไม่ขอกันเขตอย่างถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียในแง่การใช้ที่ดิน อาจเป็นจากหลายสาเหตุ คือ

๑.๑ ไม่เข้าใจหลักการใช้ที่ดิน

๑.๒ ไม่เข้าใจวิธีดำเนินการขอกันเขต

๑.๓ อื่นๆ

ในการกันเขตดังกล่าว วัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตลอดจนมหาเถรสมาคมควรจะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเหมือนกันเพื่อให้การกันเขตเป็นไปได้อย่างไม่มีความขัดแย้งและถูกต้องตามหลักการ จึงควรที่จะยกเรื่องนี้มาพิจารณา

๒. วิธีการดำเนินการ จะต้องจัดทำแผนผังวัดแสดงการใช้ที่ดินของวัด แบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส สาธารณะสงเคราะห์ กำหนดที่ตั้งศาสนาสถานต่างๆ ให้ถูกมาตราส่วน แบ่งเขตที่ต้องการกันเป็นเขตจัดประโยชน์อย่างชัดเจน ถ้าจะให้ได้ผลถูกต้องตามหลักการ การมอบให้สถาปนิกหรือช่างที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้ที่ดินเกี่ยวกับวัดเป็นผู้จัดทำแผนผัง โดยมีหลักการและจุดประสงค์ดังนี้

๒.๑ เพื่อให้การใช้ที่ดินจัดประโยชน์เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ทำลาย หรือยังความสวยงามของวัด

๒.๒ เพื่อให้การใช้ที่ดินวัดจัดประโยชน์สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้ที่ดินของสำนักผังเมือง

๒.๓ เพื่อป้องกันการจัดประโยชน์ในที่ดินของวัด ที่ขัดกับแนวทางพัฒนาวัด ป้องกันการบุกรุกที่ดินและการหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จากบุคคลภายนอก และผู้มีอิทธิพล